

Retouradres Postbus 2232 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSINFORMATIE

Inspectie Leefomgeving en Transport
de heer E.R.A. Lamers
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

**Rijkswaterstaat Midden-
Nederland**
Netwerkontwikkeling

Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 0320-299111
F 0320-234300
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Bert Flach
Projectmanager
T 06-20576452
bert.flach@rws.nl

Ons kenmerk
RWS-2015/12161

Bijlage(n)
1

Datum 19 maart 2015
Onderwerp aangepaste versie van ontwerp-projectplan Waterwet ten
behoefte van Marker Wadden

Geachte heer Lamers,

Op 17 december jl. zond ik u bij brief RWS-2014/56369 diverse stukken met
betrekking tot de vergunningprocedures voor Marker Wadden.

Sindsdien is gewerkt aan het opstellen van de ontwerpbeschikkingen.
Nu voor de ontgrondingenvergunning en de NB-wet vergunning de
ontwerpbeschikkingen zijn opgesteld, kan de termijn van ter inzagelegging ook
vastgesteld worden.
Deze passages heb ik opgenomen in bijgaande nieuwe versie van het projectplan
Waterwet. Op enkele andere punten is de tekst ook meer in lijn gebracht met de
gebruikelijke procedures.

Ik verzoek u hierbij om deze versie toe te voegen aan de stukken die volgende
week ter inzage gaan.

Met vriendelijke groet,

de directeur-generaal Rijkswaterstaat,
namens deze,
directeur Netwerk Ontwikkeling, Rijkswaterstaat Midden-Nederland

la

drs. M.M. Bosscher

besluit

Ontwerp Projectplan Waterwet 'eerste fase Marker Wadden'

Datum 19 maart 2015
Kenmerk MD-AF20140227/ES/MW

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Bert Flach (RWS MN)
(tel) 06 20576452
(e-mail) bert.flach@rws.nl

Datum
19 maart 2015

De Minister van Infrastructuur en Milieu besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan 'eerste fase Marker Wadden' vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

1. Projectbeschrijving

Marker Wadden is een project dat een substantiële kwaliteitsverbetering van het ecosysteem in een deel van het Markermeer beoogt door middel van bovenwater- en onderwatermaatregelen. Het zichtbare deel wordt in de vorm van één (of meerdere) natuureiland(en) uitgevoerd, bestaande uit grotendeels plas-dras moeras en ondiep water. Het totaal wordt beschermd door randen waar natuurlijke processen als erosie en sedimentatie ruimte krijgen, maar waarbij de beschermende werking zodanig is, dat onder maatgevende omstandigheden het achterliggende gebied voor het overgrote deel behouden blijft.

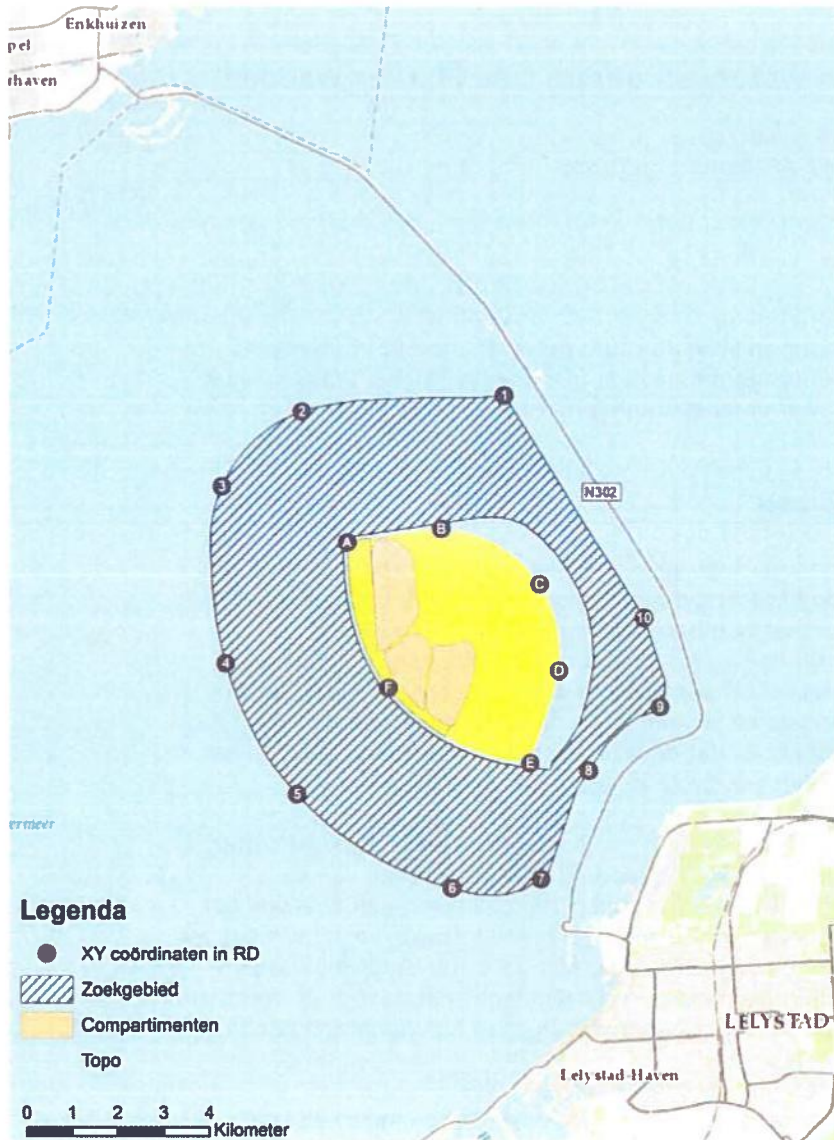
Er wordt een slibgeulenstelsel gegraven in combinatie met diepe zandwinputten. Het materiaal dat hieruit vrijkomt, wordt gebruikt voor het maken van de natuureilanden. De zandwinputten en slibgeulen immobiliseren een deel van het aanwezige mobiele slib. Door het creëren van golfuwte bezinkt mobiel slib ook in het gebied tussen het eiland en de Houtribdijk. Met de diepe zandwinputten en slibgeulen en ondiepe, natuurlijke moeras- en oeverzones ontstaat in de vorm van paaiervelden, mosselbanken en waterplantenvelden goed functionerend habitat.

1.1 Omvang en locatie bovenwaterlandschap

Voorliggend besluit is van toepassing op 1000 ha 'bovenwaterlandschap', de voetafdruk van Marker Wadden gemeten vanaf de meerbodem. De locatie van het bovenwaterlandschap is planologisch begrensd in het 'bestemmingsplan Marker Wadden' van de gemeente Lelystad (2013) en dient gelegen te zijn in het polygoon binnen de volgende rijksdriehoekcoördinaten, zie ook bijlage 1 'Ruimtelijke begrenzing boven- en onderwaterlandschap Marker Wadden':

	X-coördinaat	Y-coördinaat
A	152798	512868
B	154810	513159
C	156969	511945
D	157378	510077
E	156745	508076
F	153678	509713

Figuur 1 Ruimtelijke begrenzing boven- en onderwaterlandschap eerste fase Marker Wadden

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

1.2 Omvang en locatie onderwaterlandschap

De totale omvang van de zandwinputten bedraagt maximaal 120 hectaren, waarbij de maximale omvang van één put niet meer is dan 100 hectare. De maximale opleverdiepte van een zandwinput is N.A.P.-40 meter. De teen van het talud van een zandwinput is minstens 550 meter gelegen van een (primaire of secundaire) waterkering. Hiermee wordt voldaan aan de eis uit het Besluit Ontgrondingenwet, welke een minimale afstand van 535 meter aangeeft. Deze afstand is berekend op basis van het hoogteverschil tussen de teen van de kering onderwater en de bodem van de put maal 10 plus de afstand van de kering tot de beschermingszone van de kering; dit komt overeen met $-4 \text{ meter NAP} - 40 \text{ meter NAP} = 36 \text{ meter}$, $36 \text{ meter} \times 10 = 360 \text{ meter}$ plus de beschermingszone van 175 meter is totaal 535 meter.

De totale omvang van de slibgeulen bedraagt maximaal 500 hectaren. De maximale breedte is 500 meter, de maximale lengte 3000 meter. De diepte van de slibgeul varieert tussen de - 8 en - 12 NAP.

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

Het gebied waarbinnen deze elementen gerealiseerd worden, is gelegen in het polygoon binnen de volgende meest maatgevende rijksdriehoekcoördinaten, zie bijlage 1:

	X-coördinaat	Y-coördinaat
1	156180	516063
2	151809	515718
3	150046	514086
4	150130	510259
5	151701	507405
6	155041	505356
7	156987	505557
8	158030	507913
9	159553	509296
10	159209	511242

1.3 Wijze van uitvoering

De wijze van uitvoering is afhankelijk van de werkwijze van de aannemer. Deze is nog niet geselecteerd. De 1.000ha bovenwaterlandschap kan binnen 10 jaar gerealiseerd worden.

1.4 Uit te voeren werkzaamheden

- het ontgronden van de winlocatie (= zandwinputten en slibgeul(en));
- het aanleggen van slibgeul(en) voor de invang van slib;
- het aanleggen van rand(en) ter bescherming van Marker Wadden;
- het realiseren van natuureiland(en) van maximaal 1000 hectare aan diverse moerashabitat;
- het aanleggen van een vooroeverdij en een beschutte vooroever;
- realisatie van een buitenhaven;
- realisatie van afmeervoorzieningen voor bezoekers;
- realiseren van een zandplateau;
- het vullen van compartimenten van in totaal minimaal 10 hectare met slib;
- de aanleg van minimaal 500 meter zachte rand zonder vooroever bescherming gericht op het zuidwesten tot noordwesten van het eiland, eventueel aangevuld met zachte oevers langs de rest van het eiland (cq. de eilanden);
- het aanleggen van delen van het eiland met grondstromen van buiten het plangebied;
- beheer en onderhoudswerkzaamheden.

2. Toetsing Waterwet

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

2.1 Voorkoming van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

De natuureilanden, zandwinputten en slibgeulen hebben een zeer beperkte negatieve invloed op de bergingscapaciteit en grondwateroverlast. Wettelijke normen, grenswaarden, toetscriteria of beleidsdoelstellingen worden echter niet overschreden. De kans op verhoging van de faalmechanismen op de dijken is niet significant, zie ook geohydrologisch onderzoek 'Effecten zandwinputten en slibgeulen op het grondwatersysteem' met kenmerk LW-AF20140375.

2.1.1 Waterbergend vermogen

Het waterbergend vermogen van Marker Wadden neemt met maximaal tussen 1% (winterpeil) en 0,5% (zomerpeil) af. Voor piekberging is de afname in waterbergend vermogen kleiner (0,3%). In paragraaf 5.5 van het ProjectMER 'eerste fase Marker Wadden' zijn deze percentages nader onderbouwd.

2.1.2 Stijghoogte

Op de rand van de zandwinput bedraagt de verhoging van de stijghoogte (waterdruk in de ondergrond) 90 cm, aan de rand van de slibgeul is dat 70 cm. Het gebied met verhogingen (meer dan 5 cm) is ongeveer 400 km² groot. Het overgrote deel van dit gebied ligt onder het Marker- en IJsselmeer. Onder Flevoland wordt in een strook van circa 12 bij 1 km de stijghoogte met meer dan 5 cm verhoogd. De maximale verhoging is circa 20 cm.

2.1.3 Grondwaterstand

De grondwaterstand in Flevoland wordt binnendijks verhoogd met maximaal 20 cm (gemiddeld 5 - 10 cm). De verhoging van de grondwaterstand leidt in gebieden met bebouwing vrijwel nergens tot grondwaterstanden die gemiddeld ondieper worden dan 70 cm onder maaiveld.

2.1.4 Kwel

In Flevoland neemt de kwel met enkele tienden van millimeters per dag toe. De afvoer naar het oppervlaktewatersysteem neemt daardoor ook toe. De afvoer naar het oppervlaktewatersysteem neemt in Flevoland toe met ongeveer 7.000 m³/dag, dat is minder dan 1% van de hoeveelheid die in de huidige situatie wordt uitgeslagen via de Lage Vaart.

2.1.5 Stabiliteit dijken

Op basis van geohydrologisch onderzoek is het effect van de eerste fase Marker Wadden op de stabiliteit van de Houtribdijk, Oostvaardersdijk, Zuiderzeedijk en de IJsselmeerdijk beschouwd. De resultaten zijn gepresenteerd in hoofdstuk 6 van de bijlage 'OwV Effecten zandwinputten en slibgeulen op het grondwatersysteem'. Aan de hand van de maximale verhogingen van de stijghoogten bij twee zandwinputten voor Marker Wadden zijn effecten op het toetsingsoordeel van de desbetreffende dijken beoordeeld. Dijkvakken met een toetsingsoordeel 'goed' worden ook met de effecten van Marker Wadden als 'goed' beoordeeld. Het oordeel van de trajecten die reeds in de Toetsrapporten als probleemgebieden aangeduid zijn, blijft van kracht. Er treden geen extra faalmechanismen met een toetsingsoordeel 'onvoldoende' op.

2.1.6 *Cumulatie met de Houtribdijk*

De onder 2.1.2 tot en met 2.1.5 genoemde gevolgen worden groter indien er ten behoeve van de versterking van dijkvak 6 van de Houtribdijk ook zand wordt gewonnen uit zandwinputten in het Markermeer. Het gecumuleerde effect voor de aspecten onder 2.1.2 tot en met 2.1.5 levert echter geen knelpunten op of overschrijden geen wettelijke normen, grenswaarden, toetscriteria of beleidsdoelstellingen.

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

2.2 *Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen*

De natuureilanden, zandwinputten en slibgeulen hebben een verwaarloosbaar effect op de chemische kwaliteit en een positief effect op de ecologische kwaliteit van het watersysteem. Onderstaand zijn de elementen opgenomen uit de toetsing aan het Beheerplan Rijkswateren.

2.2.1 *Chemische kwaliteit*

De chemische kwaliteit voldoet aan alle van toepassing zijnde voorwaarden zoals genoemd in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009, bijlage I tot en met III Milieukwaliteitsnormen voor de goede chemische toestand van oppervlaktewaterlichamen (prioritaire stoffen) en het 'Brondocument Waterlichaam Markermeer', doelen en maatregelen rijkswateren Ministerie van IenM, Rijkswaterstaat, 2009 Herziene versie, 2012.

2.2.1.1 *Chloride*

Menging van brak poriewater met het Markermeer en lozing van extra kwelwater uit de Flevopolder op het Markermeer leiden tot tijdelijke verhoging van het chloridegehalte van het oppervlaktewater in het Markermeer.

Het gemiddelde chloride-gehalte op diepten tussen -10 en NAP-40 m is circa 2000 mg/l. Tijdens het baggeren wordt dit water vermengd met water uit het Markermeer. Bij een aanlegperiode van 10 jaar is de belasting circa 1400 ton/jaar.

Door het graven van de zandwinputten is de toename van kwel op de Lage Vaart circa 7.000 m³/dag. Dit water wordt uitgeslagen naar het Markermeer (de gemalen de Blocq van Kuffeler en Wortman) en het Ketelmeer (gemaal Colijn). Dit water heeft een chloridegehalte van maximaal 500 mg/l. De extra kwel als gevolg van de aanleg van de zandwinput voor Markerwadden veroorzaakt een extra chloridebelasting van circa 300 ton per jaar op het Markermeer, en circa 900 ton per jaar op het IJsselmeer.

Het chloridegehalte van het Markermeer neemt met circa 2 mg/l over een periode van 10 jaar toe. Vervolgens duurt het enkele jaren voordat deze verhoging uit het systeem is verdwenen. Het huidige chloridegehalte van het Markermeer bedraagt circa 120 mg/l. Ondanks de tijdelijke verhoging wordt voldaan aan de toetsingswaarde van 200 mg/l.

2.2.1.2 *Fosfaat*

Menging van brak poriewater met het Markermeer en lozing van extra kwelwater uit de Flevopolder op het Markermeer leiden tot verhoging van het fosfaatgehalte van het oppervlaktewater in het Markermeer.

Poriewater in het pleistocene zandpakket bevat fosfaat. Het totaal fosfaatgehalte in het grondwater bedraagt 1 tot 4 mg P/l. Bij een aanlegperiode van 10 jaar is de

fosfaatbelasting circa 3 ton/jaar. Ook poriewater in het holocene pakket bevat fosfaat. Over het fosfaatgehalte van dit water zijn vooralsnog geen gegevens bekend. Aannemende dat het fosfaatgehalte hetzelfde is als dat van het diepe grondwater, is de belasting 3 ton P/jaar.

Datum
19 maart 2015
Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

Met de extra uitgeslagen kwel komt ook meer fosfaat op het Markermeer. De fosfaatconcentratie van kwel op de lage afdeling ligt in de orde van 0,5 mg P/l. Daardoor wordt 1,8 ton P per jaar op het Markermeer gezet.

De totale hoeveelheid fosfaat als gevolg van het baggeren van zand, klei en veen is naar schatting maximaal 7,8 ton/jaar bij een aanlegperiode van 10 jaar. Dit betekent een maximale tijdelijke verhoging van 0,004 mg P/l.

Een deel van de grond waarmee de Marker Wadden wordt aangelegd bestaat uit veen. Veen dat in contact staat met de atmosfeer oxideert langzaam. Oxidatie van veen binnen de natuureilanden leidt tot een permanente verhoging van fosfaat. Uitgaande van een evenredig oppervlak veen aan maaiveld met het totale aandeel van veen in het opgebrachte materiaal (maximaal circa 8%), komt er jaarlijks 13 ton P in de vorm van fosfaat vrij. Als deze hoeveelheid op het Markermeer terecht komt leidt dit tot een permanente verhoging van orde van grootte 0,007 mg P/l.

Deze bijdrage leidt niet tot een wijziging van de huidige classificering (kwaliteitsoordeel 'matig'). De KRW norm voor het Markermeer wordt als gevolg van Marker Wadden zeker niet overschreden.

2.2.1.3 pH

In de huidige situatie is de pH relatief hoog. Marker Wadden heeft geen invloed op de zuurgraad van het Markermeer. De buffercapaciteit van het Markermeer zorgt ervoor dat grote veranderingen in de pH niet optreden.

2.2.1.4 (Tijdelijke) vertroebeling, slibgehalte en doorzicht

Tijdens de aanleg van Marker Wadden vindt extra vertroebeling plaats van de waterkolom. De mate waarin is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Vanwege de vertroebeling vermindert het doorzicht van het Markermeer lokaal (binnen enkele kilometers van de ingreep) tijdelijk. Deze tijdelijke vertroebeling heeft, gezien de huidige lokale ecologische situatie, geen significant negatief effect op de aanwezige flora en fauna.

Dankzij Marker Wadden neemt de hoeveelheid slib af, neemt het slibgehalte in de waterkolom lokaal met circa 15% af en verbetert het doorzicht als gevolg daarvan met enkele procenten. De classificatie van het aspect doorzicht blijft naar verwachting conform het BPRW 'matig'.

2.2.2 Ecologische kwaliteit

Het Markermeer voldoet in de huidige situatie niet aan de Goede Chemische Toestand. Voor de ecologische toestand scoort het Markermeer matig voor alle kwaliteitselementen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het vaste peil, steile oevers, grote troebelheid, overbevissing, en weinig oever- en waterplanten¹.

Marker Wadden verhoogt de ecologische kwaliteit. De maatregelen bieden in vergelijking met de huidige situatie meer diversiteit aan habitat. Het gaat hierbij

¹ Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2009, herziening 2012), Brondocument voor het waterlichaam Markermeer paragraaf 3.6, conclusie huidige situatie

om areaal aan plas-dras en ondiep water (<2meter) binnen het te realiseren moeras en een divers onderwaterlandschap door het toevoegen van oeverzones en diepere delen. Slibgeulen vangen mobiel slib in en het natuureiland biedt luwte- en erosieplekken, waardoor het slib de kans krijgt te sedimenteren. Binnen 10 jaar is circa 20 miljoen kubieke meter slib (circa 10%-30% van het Markermeer) aan het watersysteem onttrokken. Hierdoor krijgt de bodemecologie lokaal de kans zich te ontwikkelen.

Datum
19 maart 2015
Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

Voor het Waterlichaam Markermeer zijn in het brondocument Markermeer en het BPRW mitigerende maatregel voorgesteld. Deze maatregel zijn vervolgens verder geconcretiseerd (of uitgesteld) en uiteindelijk opgenomen in Factsheet KRW Markermeer Versie: Werkversie waterbeheerder, Code waterlichaam: NL92_MARKERMEER. Marker Wadden draagt bij aan de maatregel 'Uitbreiding ondiepe zone tbv. Waterplanten (RWS_Y1015 Uitbreiding ondiepe zone tbv. Waterplanten) en mitigatie peilbeheer en ISM (N2000- maatregel: 21, 22 en 23).

2.2.2.1 *Fytoplankton*

Fytoplankton vormt in de huidige situatie geen knelpunt. Marker Wadden heeft geen gevolg voor de score op de KRW-maatlat fytoplankton.

2.2.2.2 *Macrofauna*

Macrofauna vormt in de huidige situatie vanwege de achteruitgang van driehoeksmosselen een knelpunt. Tijdens de aanleg van Marker Wadden kan bedelving onder slib plaatsvinden in geulen en in de compartimenten. Momenteel is er echter nauwelijks bodemleven aanwezig ter hoogte van de toekomstige moerasedeilanden. Doordat de sliblaag op de waterbodem afneemt, ontstaan betere omstandigheden voor driehoeksmosselen en muggenlarven.

2.2.2.3 *Macrofyten*

Macrofyten vormt in de huidige situatie vanwege steile oevers, vast waterpeil en de hoge mate van troebelheid een knelpunt. Binnen de projectlocatie zijn er geen of nauwelijks macrofyten aanwezig. De autonome herstellend in de westkant van het Markermeer wordt versterkt door afname van de hoeveelheden slib die sedimenteren na stormcondities. Betere condities voor oever- en waterplanten zorgen voor een hogere score op de KRW-maatlat voor macrofyten. Waterplanten leggen weer slib vast, waardoor het doorzicht vooral plaatselijk toeneemt.

2.2.2.4 *Vis*

De beperkte hoeveelheid water- en oeverplanten, overbevissing en achteruitgang spiering vormt in de huidige situatie een knelpunt voor de KRW-maatlat vis. Marker Wadden creëert een divers onderwaterlandschap met meerdere diepe putten, die een functie hebben als koel refugium voor spiering in warme perioden en een relatief warm refugium tijdens koude perioden. Door de ontwikkeling van land-waterovergangen en het moeras heeft Marker Wadden een kraamkamer functie voor vis. Het gevolg is een ecologisch gezondere samenstelling van de visfauna en daardoor een hogere score op de KRW-maatlat voor vis.

2.2.2.5 *Ecologisch Potentieel Areaal*

Met betrekking tot de biologische kwaliteitselementen wordt het begrip "Ecologisch Potentieel Areaal" gehanteerd; dit heeft betrekking op potentiële voorkomens van vier biologische kwaliteitskenmerken in het waterlichaam, te weten waterplanten, oeverplanten, bodemfauna en vis die in zekere mate aangetast kunnen worden. Conform bijlage 3 van het Beheer- en Ontwikkelplan Rijkswateren (2012) is het 'Toetsingskader Waterkwaliteit' doorlopen, zie bijlage.

Het Markermeer kent 15436 ha aan ecologisch potentieel areaal waterplanten, 745 ha aan ecologisch potentieel areaal oeverplanten, 15495 ha aan ecologisch potentieel areaal Macrofauna en 15493 ha aan ecologisch potentieel areaal vis. Het bovenwaterlandschap is geheel buiten gebied met een ecologisch potentieel areaal gelegen. Een zeer beperkt deel van het zoekgebied voor zandwinputten en slibgeulen is gelegen in het ecologisch potentieel areaal, namelijk 36,5 ha. Ten opzichte van een totaal areaal van 15495 ha is de potentiële aantasting maximaal 0,24%. Aangezien de maximale aantasting minder dan 1% van het totaal ecologisch potentieel areaal is, leidt Marker Wadden conform bijlage 3 'toetsingskader Waterkwaliteit' van het Beheer- en Ontwikkelingsplan Rijkswateren niet tot significante negatieve effecten op de biologische kwaliteitskenmerken van het waterlichaam Markermeer.

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

2.3 Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem

De natuureilanden, zandwinputten en slibgeulen hebben geen negatieve gevolgen voor de vervulling van de (overige) maatschappelijke functies van het watersysteem Markermeer.

2.3.1 Zwemwater

Als onderdeel van Marker Wadden wordt een (recreatie)strand gerealiseerd. Het is denkbaar dat het recreatiestrand zich ontwikkelt als een aantrekkelijke locatie om te zonnen en vanaf het strand het water in te lopen te zwemmen. Op voorhand is het echter niet de bedoeling om aan het recreatiestrand een officiële status als zwemwaterlocatie te geven.

De kwaliteit van (zwem)water wordt mede gebaseerd op aangetroffen concentraties fecale bacteriën en veiligheid. Door de ligging van het strand aan de geëxposeerde zijde van het eiland vindt door de voortdurende stroming regelmatige verversing van het water in de zwemzone plaats. Watervogels zullen zich in de hoogste aantallen aan de luwe zijde van het eiland bevinden. Voor zover ook nabij het recreatiestrand watervogels op het water verblijven, zal dit door de hoge verversingssnelheid niet leiden tot norm overschrijdende concentraties fecale bacteriën.

Met name in een afgesloten plas kunnen verhoogde concentraties fecale bacteriën en blauwalgen periodiek zorgen voor een matige waterkwaliteit. Ook het optreden van botulisme en ontwikkeling van Trichobilharzia is hier niet uitgesloten. Eventuele negatieve zwemwater gerelateerde effecten blijven echter lokaal en beperkt. Door de snelle verdunning en/of de geringe overleving van organismen in oppervlaktewater is er geen sprake van zwemwater gerelateerde problemen in de omgeving (zoals op bestaande zwemwaterlocaties), zie memo 'zwemgerelateerde effecten' met kenmerk WP01-JFI-01-20141016 in bijlage 8.

2.3.2 Drinkwaterinname

Er vindt in het Markermeer geen drinkwateronttrekking plaats. Wel kent het Markermeer, vanuit de beleidsnota drinkwater en vastgelegd in de provinciale omgevingsplannen, een drinkwaterreservering.

2.3.3 Visserij

Met Marker Wadden neemt het areaal dat voor visserij beschikbaar is af met maximaal 3% van het wateroppervlak van het Markermeer. De visstand neemt als gevolg van de maatregelen naar verwachting toe (zie ook 2.2.2.4).

2.3.4 Vaarwegen

Binnen het Markermeer bevinden zich twee officiële vaarwegen en meerdere vaarroutes, waaronder de route Lelystad – Krabbersgat. Deze verbinding heeft geen officiële CEMT klasse. De beschikbare waterdiepte varieert van 3,1 tot 4,0 meter ten opzichte van het gemiddelde waterpeil in het Markermeer. De vaarroute wordt niet belemmerd door het eiland.

Datum

19 maart 2015

Nummer

MD-AF20140227/ES/MW

2.4 Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van Marker Wadden is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet. Marker Wadden is niet in strijd met het voorkomen (en waar nodig beperken) van overstromingen en heeft een aanvaardbare / verwaarloosbare toename van de grondwaterstand en kwelflux bij de landbouwgronden in Flevoland. Het project draagt bij aan de verbetering van de ecologische kwaliteit van watersystemen en heeft geen negatieve gevolgen voor de chemische kwaliteit of het vervullen van de maatschappelijke functies van het watersysteem.

2.5 Marker Wadden Eerste Fase in relatie tot nieuw in te voeren peilbeheer conform Nationaal Waterplan

Nieuw peilbeheer tot 2050

In de vorige paragrafen werd het project getoetst tegen het vigerende toetsingskader, gebaseerd op het vigerend peilbesluit.

Recent is echter ook de deltabeslissing IJsselmeergebied tot stand gekomen in Deltaprogramma 2015, en is in vervolg daarop het Nationaal Waterplan tussentijds gewijzigd (*Tussentijdse wijziging van het Nationaal Waterplan, december 2014*). Daarin is voor het Markermeer vastgelegd dat het streefpeil in het voorjaar op -10 cm NAP zal worden gesteld. (huidig – 20 cm NAP). In de loop van de zomer kan het peil uitzakken naar -30 cm NAP. Zo ontstaat een bandbreedte van 20 cm waarbinnen het peil in de zomer kan fluctueren, afhankelijk van de neerslag prognoses en de zoetwaterbehoefte. Het winterpeil zal gelijk blijven aan het huidige gemiddelde winterpeil (-25 cm NAP).

Ingaande 2015 worden een peilbesluit en een uitvoeringsbesluit opgesteld en uiteindelijk vastgesteld. In het peilbesluit wordt definitief geregeld wat het peilbeheer wordt voor de verschillende wateren in het IJsselmeergebied, en in het uitvoeringsbesluit wordt geregeld hoe de verschillende spuwmiddelen en gemalen zullen worden ingezet om dit peilbeheer te realiseren. Uiterlijk 2021 wordt het nieuwe peilbeheer ingevoerd.

De beschreven peilwijziging heeft naar verwachting een licht positief effect op de bestaande natuurwaarden. Naar het oordeel van de initiatiefnemer geldt dat ook voor Marker Wadden. Een peil dat in de loop van de zomer uitzakt is immers natuurlijker dan een vast peil.

Marker Wadden fase 1 is voldoende robuust om de peilverhoging aan te kunnen. Daarbij is van belang, dat het project sowieso met onzekerheden te maken heeft wat betreft de maaivelddaling. Die kan ettelijke decimeters bedragen. De beheerder verwacht dat in de komende 10-30 jaar nog regelmatig grond aangevuld zal moeten worden om hiervoor te corrigeren. De extra verhoging van het voorjaarspeil is daarbij vergeleken niet significant.

Mogelijk peilbeheer na 2050

De verwachting is, dat voornoemde zomerpeilwijziging voldoet voor de zoetwatervoorziening tot 2050. Voor na 2050 wordt de optie opengehouden om

het zomerpeil in het IJsselmeergebied verder te verhogen

De bandbreedte voor het zomerpeil wordt dan in stappen mogelijk verbreed tot 50 cm (variërend tussen +10 cm NAP en -40 cm NAP. Mogelijk zal na 2050 het winterpeil beperkt meestijgen met de zeespiegel (max 30 cm), maar in het Markermeer zal het winterpeil gelijk blijven aan het huidige gemiddelde winterpeil.

Datum

19 maart 2015

Nummer

MD-AF20140227/ES/MW

Een dergelijke zomerpeilverhoging zal aanzienlijk effect hebben op de natuurwaarden van Marker Wadden. Het gebied zal vroeg in het voorjaar grotendeels onder water staan, waarmee het zijn waarde als broedgebied zou verliezen. Als dit nieuwe peil wordt ingevoerd, zal een ophoging noodzakelijk zijn. De beheerder kan daar voorlopig niet op anticiperen, omdat het gebied dan te hoog en dus te droog wordt. Afgezet tegen de aanlegkosten zijn de kosten van ophoging beperkt.

Overigens is het vooruitzicht met deze wijziging niet verslechterd: onder het oude beleid moest nog gerekend worden met grotere peilstijgingen.

Oordeel:

De tussentijdse wijziging leidt op de korte termijn tot een geringe verbetering van de ecologische waarden op de Marker Wadden, en op de lange termijn zijn de gevolgen van peilstijging afgenomen in vergelijking met het oude nationaal waterplan.

3. Wijze van uitvoering

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

3.1 Planologische inpassing

Op 3 december 2013 is op grond van de Wet ruimtelijke ordening voor het projectgebied het bestemmingsplan 'Marker Wadden' vastgesteld. Het bestemmingsplan maakt het planologisch mogelijk om de boven- en onderwater maatregelen te realiseren. Het bestemmingsplan geeft hierbij een zoekgebied van 1.800 hectare waarbinnen de 1.000 hectare bovenwaterlandschap gebouwd kan worden.

3.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

3.2.1 Vergunning Ontgrondingenwet

Voor het invangen van slib en bouwen van het natuureiland zijn slibgeulen en zandwinputten nodig. De Ontgrondingenwet regelt het winnen van zand, grind, klei en andere materialen uit de Nederlandse bodem. Het Besluit ontgrondingen in rijkswateren bevat nadere regels voor rijkswateren ter uitvoering van de Ontgrondingenwet. De Regeling ontgrondingen in rijkswateren bevat aanwijzingen van rijkswateren en begrenzing van de reikwijdte vrijstelling vergunningplicht ontgrondingen in rijkswateren. In de Beleidsregels ontgrondingen in rijkswateren uit 2010 is het beleid opgenomen ten aanzien van ontgrondingen in rijkswateren. De Ontgrondingvergunning wordt tegelijkertijd met het Projectplan Waterwet en de overige vergunningen en besluiten in procedure gebracht. Eventuele afzet van zand uit het projectgebied 'eerste fase Marker Wadden' buiten het projectgebied kan alleen als aan vigerende wet- en regelgeving wordt voldaan.

3.2.2 Vergunning Natuurbeschermingswet 1998

Aangezien het project Marker Wadden in het Natura2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' ligt en significante effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten, is het uitvoeren van een passende beoordeling conform artikel 19 f van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig en wordt een vergunning aangevraagd.

3.2.3 Milieueffectrapportage

Voor diverse onderdelen van het voornemen Marker Wadden is in het Besluit m.e.r. bepaald dat deze activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Zowel een Projectplan in het kader van de Waterwet als een vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet zijn besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn. Om deze reden zijn beide besluiten m.e.r.-beoordelingsplichtig en dient het bevoegd gezag een beslissing te nemen of voor de m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Rijkswaterstaat Midden Nederland en Natuurmonumenten hebben als initiatiefnemer van het voornemen besloten om het besluit van bevoegd gezag niet af te wachten en zelf (vrijwillig) de m.e.r.-procedure voor het project Marker Wadden te starten.

3.2.4 Overige vergunningen en/of besluiten

De aannemer die het werk uitvoert dient alle overige benodigde vergunningen te verkrijgen voor aanvang van de werkzaamheden. Er wordt onderzocht of een ontheffing in het kader van de Flora-en faunawet van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (voormalig Dienst Regelingen) van het Ministerie van

Economische Zaken nodig is. Daarnaast wordt verwacht dat de aannemer pas kan starten zodra er een omgevingsvergunning in het kader van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht van de gemeente Lelystad is afgegeven. De vergunningen en ontheffingen zullen naar verwachting niet leiden tot afstel van het project.

Datum
19 maart 2015
Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

Marker Wadden wordt door de omgevingsdienst niet als inrichting (Wet algemene bepaling omgevingsrecht) gezien. Het besluit lozen buiten inrichting (blbi) is van toepassing, waarbij de generieke voorwaarden van gelden. Grondverzet vindt plaats binnen de kaders van het Besluit bodemkwaliteit. Zodra de aannemer zijn werkplannen heeft ingediend, is er meer inzicht in de benodigde vergunningen en besluiten, zoals bijvoorbeeld de noodzaak tot het nemen van een Verkeersbesluit.

3.2.5 Bevoegd gezag

Rijkswaterstaat is in haar rol van water- en vaarwegbeheerder van de rijkswateren opdrachtgever voor en financier van 'eigen' werken. Dit geldt ook voor het project 'Marker Wadden'. Binnen het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) verantwoordelijk voor de vergunningverlening en handhaving van deze werken.

Voor het projectplan Waterwet heeft dit als consequentie dat Rijkswaterstaat Midden Nederland het bevoegd gezag is; zij stelt het (ontwerp) projectplan Waterwet vast. De Inspectie Leefomgeving en Transport keurt vervolgens het projectplan goed en ziet erop toe dat Rijkswaterstaat haar taak en verplichtingen conform de in dit besluit opgenomen waterstaatkundige belangenafweging en voorwaarden naar behoren uitvoert c.q. nakomt.

3.2.6 Coördinatie

Tegelijkertijd met het vaststellen van het projectplan Waterwet wordt een vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet en een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 aangevraagd. Vanwege de samenhang die deze besluiten en vergunningen met elkaar hebben, heeft Rijkswaterstaat, conform artikel 10a, eerste lid van de Ontgrondingenwet om coördinatie verzocht. De Inspectie Leefomgeving en Transport (bevoegd gezag voor de vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet) treedt op als het coördinerend bevoegd gezag.

3.2.7 Zorgplicht

Bij de uitvoering zal in ieder geval voldaan worden aan de zorgplicht zoals beschreven in artikel 6.15 van het Waterbesluit en de artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

3.3 Uitvoeringswijze

Momenteel is het ontwerp van de eerste 1.000 ha Marker Wadden nog niet volledig uitgekristalliseerd. Er is een bandbreedte in de wijze waarop Marker Wadden uitgevoerd zal worden. Het natuurlandschap kan met verschillende materialen (zoals steen, zand, klei en slib), met inzet van verschillend materieel (zoals steekzuigers, cutterzuiger, grijpers, hydrojetten) en met variaties in intensiteit of doorlooptijd (continu of 'batch gewijs') gebouwd worden. De volgende typen activiteiten zijn hierbij te onderscheiden:

1. Ontgraven van holocene pakketten klei en veen. Dat kan met hoge producties en relatief weinig uitstoot en verstoring onder andere door middel van sleephoppers en cutter- of winzuigers met persleidingen. Een andere optie is het

werken met een emmerbaggermolen of kraanpontons.

2. Ophogen met holocene klei en veen. Dit kan gebeuren door middel van een diffusormond onder water. Deze werkmethode is efficiënt maar veroorzaakt nog steeds vertroebeling binnen het werkgebied. De vertroebeling kan beperkt worden als eerst een kade wordt gelegd van klei/holocene (met behulp van dieplepel kraanpontons en/of splijtbakken) of van zand. Dit maakt het werkproces complexer en de uitvoeringsduur langer. Als met dieplepel kraanpontons wordt gewerkt is de vertroebeling bij aanleg geringer, maar duurt de verstoring wat langer.

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

Het is dus voorstelbaar, dat een aannemer voor een deel van de tijd vrijkomende holocene grond buiten compartimenten gaat verwerken. In alle gevallen zal er aan de eisen wat betreft vertroebeling in de omgeving voldaan moeten worden.

3. Ontgraven van zand; dit kan pas grootschalig met zuigers zodra van een gebied eerst het holocene is verwijderd. Dan kan met een cutterzuiger of winzuiger eenvoudig zand gewonnen worden.

4. Ophogen met zand; zand kan zonder noemenswaardige vertroebeling aangevend worden voor ophogingen onder water. Met persleidingen en sproeipontons kunnen eenvoudig zandkades en andere grondlichamen worden aangebracht. Als het zand zover is opgehoogd dat de waterlijn bereikt is, kunnen shovels gebruikt worden om het zandlichaam te profileren en eventueel perskades te maken.

5. Continubedrijf en ploegendiensten; De grote kraanpontons en de zuigers zijn duur materieel. Stilligtijd is dus kostbaar. Continubedrijf is daarom voor al dit materieel wenselijk. Voor zuigers is continubedrijf ook nog erg belangrijk voor de effectiviteit: opstart en afsluiten van een zuiger kost –afhankelijk van de lengte van de leidingen- ruwweg een uur 'loze draaitijd'. De leidingen moeten namelijk altijd 'schoon geblazen' worden voor het stoppen van de zuiger, anders raakt de leiding verstopt. Zuigers en sproeipontons geven weinig overlast in de vorm van licht en beweging. Op een stort moet ook dag en nacht materieel en personeel stand by zijn om perskades te versterken en leidingen te verplaatsen. De activiteit is beperkt, maar noodzakelijk om veilig en zonder doorbraak van perskades te kunnen werken.

Als niet volcontinu gewerkt wordt, wordt meestal in een twee-ploegendienst gewerkt. Deze loopt conform de cao van 6 uur tot 22 uur. Er zijn binnen de kaders van de Waterwet geen redenen om beperkingen in werktijden op te leggen.

6. Fasering werkzaamheden; in de eerste fase van de aanleg (zijnde het contract dat parallel aan de procedures voor vergunningen wordt aanbesteed), zal alleen in het westelijk deel van het projectgebied gegraven worden. Daarmee wordt onder andere voorkomen dat in die periode negatieve effecten optreden op ruiende futen en kuifeenden. Pas als er nieuw luw gebied is gecreëerd door de aanleg van een deel van het eiland zal eventueel ook gebruik worden gemaakt van het oostelijk deel van het wingebed, tussen eiland en Houtribdijk in. Daarbij zal een zonering worden gehanteerd, zodat niet het hele ruigebied beïnvloed kan worden door de werkzaamheden.

3.4 Globale planning

Gunning van het eerste werk aan de aannemer staat gepland voor medio 2015. De voorbereidingsfase van de aannemer betreft circa 6 – 12 maanden, waarin de wijze van uitvoering in werkplannen verder wordt uitgewerkt. Tevens worden gedurende deze periode de werkplannen voor de ontgrondingsvergunning, omgevingsvergunning en ontheffing flora- en faunawet ingediend en geregeld.

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

De daadwerkelijke start is voorzien voor medio 2016. De totale uitvoeringsduur bedraagt circa 10 jaar, tot 2026. De exacte planning van de uitvoeringswerkzaamheden zal bij het begin van de uitvoering bekend zijn. Deze planning wordt bekendgemaakt aan alle betrokkenen en belanghebbenden.

3.5 Overige uitvoeringsaspecten

3.5.1 Kabels en leidingen

Uit diverse beleidsstukken (Rijksstructuurvisie Buisleidingen (2012), Omgevingsvisie Flevoland (2006), Bestemmingsplan Marker Wadden (2013)), blijkt dat er geen nationale of bovenlokale buisleidingenstroken en/of hoofdtransportleidingen (hoofd kabels en leidingen) liggen. Het kan echter niet uitgesloten worden dat in het Markermeer ter hoogte van Marker Wadden kabels en leidingen liggen. De aannemer dient voorafgaand aan de werkzaamheden een WION-melding uit te voeren. Dit onderdeel dient in het werkplan van de aannemer verder uitgewerkt te worden.

3.5.2 Niet gesprongen explosieven

Binnen het plangebied zijn locaties met niet gesprongen explosieven bekend. Voor een deel van het plangebied wordt nog voor december 2014 aanvullend onderzoek uitgevoerd door middel van sonarsidescans. Eventuele (verdachte) locaties met niet gesprongen explosieven worden voorafgaand aan de werkzaamheden nader onderzocht, als zij binnen het geplande werkgebied van de winnende aannemer vallen. Dit onderdeel dient in het werkplan van de aannemer verder uitgewerkt te worden.

3.5.3 Archeologie

Vooralsnog is de aanwezigheid van archeologisch behoudenswaardige wrakken niet bekend. De kans erop wordt laag geacht, maar verstoring door vergraving of aantasting als gevolg van het samendrukken van eventuele aanwezige historische schepen is niet uit te sluiten. Tussen augustus 2014 en november 2014 is een archeologisch onderzoek uitgevoerd d.m.v. side sonar en bureauonderzoek. Eventuele archeologische waardevolle objecten dienen conform het protocol van het Rijksinstituut voor Cultuurhistorie en Erfgoed beschermd te worden. Dit onderdeel dient in het werkplan van de aannemer verder uitgewerkt te worden.

3.5.4 Scheepvaartveiligheid

De aanlegwerkzaamheden zullen op veilige wijze uitgevoerd worden. Maar het project heeft als neven doel dat het ook tijdens de aanlegperiode (deels) toegankelijk moet zijn voor bezoekers. De aannemer zal voor aanvang een scheepvaartverkeersplan ter goedkeuring aan bevoegd gezag voorleggen. Daarmee zal in samenhang met de overige wettelijke verplichtingen invulling worden gegeven aan de doelstelling van veilige toegankelijkheid en veilige realisatie.

3.6 Beheer

3.6.1 Natuurmonumenten als natuur- en recreatiebeheerder

Rijkswaterstaat is in bestuursrechtelijke zin de initiatiefnemer voor de realisatie van de eerste 1.000 hectare Marker Wadden. Er zijn en worden privaatrechtelijke afspraken met Natuurmonumenten gemaakt over het toekomstige beheer.

Datum

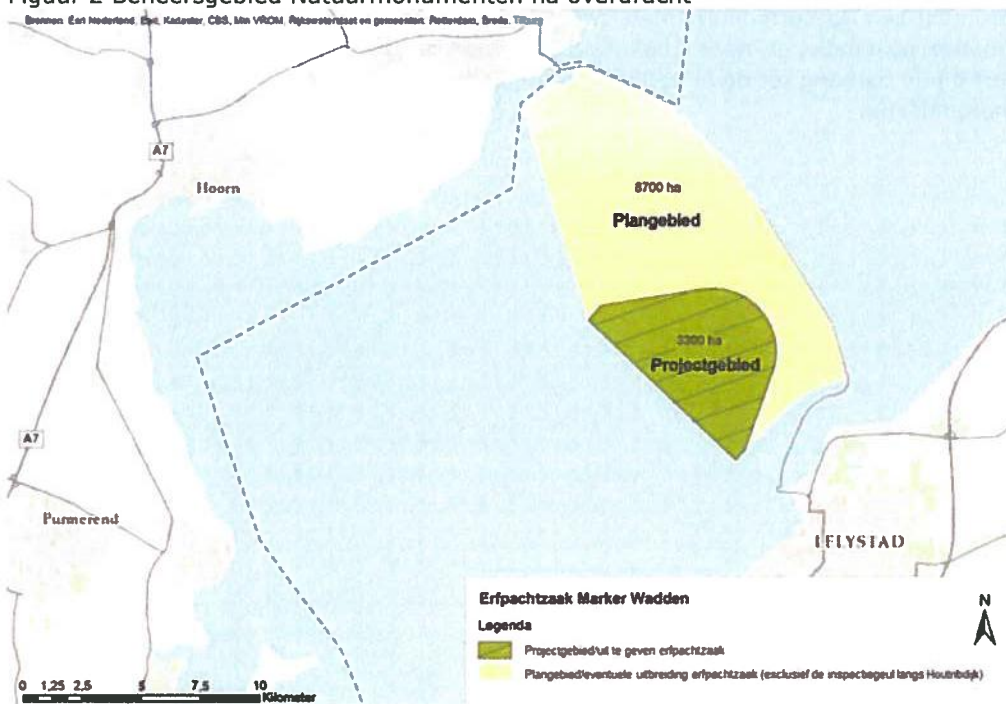
19 maart 2015

Nummer

MD-AF20140227/ES/MW

Natuurmonumenten neemt de verantwoordelijkheid voor het natuur- en recreatiebeheer in een gebied van 3.300 ha rond het eiland en de geulen en putten die door het project gerealiseerd worden nadat het project is opgeleverd (conform artikel 7 van de samenwerkingsovereenkomst²), zie figuur 3.5.1. Voor overdracht aan het eind van de realisatieperiode dient Natuurmonumenten een natuur- en recreatiebeheerplan in, om met Rijkswaterstaat tot afstemming te komen over de raakvlakken met het waterbeheer.

Figuur 2 Beheersgebied Natuurmonumenten na overdracht

3.6.2 Standzekerheid kades

In de contractstukken zijn stabiliteitseisen opgenomen voor de kades en randen. Tevens is vastgelegd dat alleen bij zware stormen een gering verlies aan grond acceptabel is. Daarmee is de kans op vrijkomen van grote hoeveelheden grond en het verspreiden van die grond zeer klein. Bovendien zal die grond dan in de nabijheid van het eiland neerslaan, zonder hinder te veroorzaken voor de bestaande functies.

De aannemer die het werk aanlegt en oplevert, heeft daarna nog gedurende 10 jaar een onderhoudsverplichting voor het civiel technisch beheer en onderhoud van de rand van het project. Daartoe zal hij incidenteel extra grond uit de zandwinputten of van elders aanbrengen op kades of in het natuurgebied.

² Samenwerkingsovereenkomst Eerste Fase Marker Wadden, 13 maart 2014

3.6.3 Beheermaatregelen betreffende dieptemonitoring en markering ondieptes
Door kleinschalige erosie en sedimentatie processen ontstaat de gewenste dynamiek. Dat kan lokaal leiden tot verondieping. Voor het recreatiesizoen zal het gebied rond het eiland gelood worden. Bij alle locaties minder dan 2 m diep, die niet aansluitend aan een eiland of dam gelegen zijn, worden ondiepteboeien gelegd.

Datum

19 maart 2015

Nummer

MD-AF20140227/ES/MW

3.7 Calamiteiten of ongewoon voorval

Rijkswaterstaat stelt alle directe belanghebbenden onmiddellijk op de hoogte van het voorval en de maatregelen die getroffen worden om de nadelige gevolgen te beperken. Rijkswaterstaat houdt een logboek bij van alle ongewone voorvallen en calamiteiten.

Scheepvaartveiligheid en calamiteitszorg

Voor de overdracht aan Natuurmonumenten, zal Natuurmonumenten een natuur- en recreatiebeheerplan indienen waarin ook de scheepvaartveiligheid voor de recreatievaart bij de toegang tot de buitenhaven geregeld is, alsmede de calamiteitsorganisatie.

4. Beschrijving van voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

4.1 Maatregelen ter voorkoming van nadelige gevolgen voor de (recreatieve) scheepvaart

De aanleg van Marker Wadden heeft naar verwachting beperkte effecten op de scheepvaart. Het projectgebied valt buiten de belangrijkste vaarroutes en recreatiegebieden. De mate waarin een effect op de nautische veiligheid optreedt, hangt af van de uiteindelijke inrichting en uitvoering van de aanleg.

Er zijn (operationele) maatregelen noodzakelijk om de scheepvaart te informeren en te begeleiden. Hierbij dienen de volgende maatregelen genomen te worden:

- Informeren van de beroepsvaart met betrekking tot de uitvoeringswerkzaamheden;
- Informeren van de recreatievaart met betrekking tot de uitvoeringswerkzaamheden, vooraf én ter plekke (door bebording en betonning).

4.2 Monitoring waarschuwt voor vertroebeling

Tijdens de aanleg treedt extra vertroebeling van de waterkolom op. In de uit te geven contracten worden eisen meegegeven aan de aannemer om de vertroebeling grotendeels te beperken tot binnen het projectgebied. Het gebied waar vertroebeling op 1 meter onder het wateroppervlak groter dan 200 mg/l boven de achtergrondwaarde van dat moment kan zijn, blijft gedurende 95% van de realisatietijd beperkt tot maximaal ongeveer 5000 ha. Met deze eis zal de norm over een geplande uitvoeringsperiode van 5 jaar maximaal 3 maanden overschreden worden. Er worden minimaal drie meetpunten voor vertroebeling uitgezet. De meetpunten rond het gebied zijn zo gesitueerd, dat onder maatgevende omstandigheden één meetpunt de nulmeting bepaalt en minimaal één van de twee andere meetpunten de toename ten opzichte van de nulmeting. Indien de voorwaarde wordt overschreden, dienen de werkzaamheden (lokaal) te stoppen.

Omdat kades gemaakt zullen worden waarbinnen of waarachter vervolgens het grootste deel van het holocene materiaal wordt verwerkt, zal de vertroebeling na verloop van tijd steeds meer beperkt worden.

4.3 Schadevergoeding

Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de rechtmatige uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een verzoek om schadevergoeding indienen als bedoeld in artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

Geen beroep op de regeling van artikel 7.14 Waterwet staat open ten aanzien van bouwschade die door onrechtmatig handelen is veroorzaakt.

5. Procedure

Vooroverleg

Bij het vooroverleg zijn de volgende instanties betrokken geweest: Waterschap Zuiderzeeland, gemeente Lelystad, de omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek, de provincie Flevoland. Voorts zijn stakeholders uit de visserij-, natuur- en recreatiesector geconsulteerd.

Bij het opstellen van dit projectplan is ook gebruik gemaakt van de reacties op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau die in het kader van de m.e.r.-procedure is gepubliceerd.

Datum

19 maart 2015

Nummer

MD-AF20140227/ES/MW

Gecoördineerde procedure van toepassing

De voorbereiding en bekendmaking van de besluiten ter uitvoering van het project eerste fase Marker Wadden worden gecoördineerd. Deze coördinatie vindt plaats op basis van artikel 10a, lid 1 van de Ontgrondingenwet.

De besluiten staan niet op zichzelf maar gaan gelijktijdig in procedure met elkaar:

- projectplan op grond van de Waterwet, ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat);
- vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, provincie Flevoland;
- vergunning op grond van de Ontgrondingenwet, ministerie van Infrastructuur en Milieu (Inspectie Leefomgeving en Transport)

De coördinatie heeft tot doel de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten voor het project tussen de betrokken bevoegde gezagen af te stemmen en gelijktijdig te laten plaatshebben. De coördinatie heeft tot gevolg dat op deze besluiten de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

Crisis- en herstelwet

Voorts is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet (afgekort: Chw) van toepassing op de betreffende besluiten vallend onder het project Marker wadden. Dit brengt onder meer met zich mee dat alle beroepsgronden in het beroepschrift dienen te worden opgenomen. Na afloop van de beroepstermijn kunnen de beroepsgronden niet meer worden aangevuld. Dit betekent dat het indienen van een "pro forma" beroepschrift niet mogelijk is.

Zienswijzen

Op het ontwerp-besluit zijn ■ zienswijzen binnengekomen. Alle zienswijzen op het ontwerp-besluit, die schriftelijk en mondeling binnen de termijn zijn ingediend, zijn samengevat in de Reactienota en zijn voorzien van een antwoord. De Reactienota is als bijlage ■ opgenomen bij dit besluit en maakt daar deel van uit.

ONDERTEKENING

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
de directeur Netwerk Ontwikkeling, Rijkswaterstaat Midden-Nederland

b.a

drs. M.M. Bosscher

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

MEDEDELINGEN

ZIENSWIJZECLAUSULE:

Datum

19 maart 2015

Nummer

MD-AF20140227/ES/MW

- I. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en de Waterwet kan een ieder gedurende een periode van zes weken van 26 maart 2015 tot en met woensdag 6 mei 2015 schriftelijk of mondeling zijn zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren brengen.

De schriftelijke zienswijze moet in elk geval bevatten:

- De naam en adres van de indiener;
- De dagtekening van het bezwaar;
- Een opgave van de reden waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Omdat er sprake is van een gecoördineerde procedure moet de zienswijze worden gericht aan de Inspectie Leefomgeving en Transport, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag.

Voor het indienen van een mondelinge zienswijze kan contact op worden genomen met dhr E.R.A Lamers, telefoon nr **088 489 00 00**, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

- II. Voor het verkrijgen van nadere inlichtingen kan contact worden opgenomen met de heer Flach van Rijkswaterstaat Midden-Nederland, afdeling Verkenning en Planvorming, tel: 06 - 20576452.

Afschriftlijst

Een afschrift van dit projectplan is verzonden aan:
- invullen namen instellingen met adres

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW

Bijlagen

Datum
19 maart 2015

Nummer
MD-AF20140227/ES/MW